

Dyrektor: Ks. Virgílio Antunes * Własność: Santuário de Nossa Senhora do Rosário de Fátima (Portugal) * Kwartalnik * Rok 6 * 21 * 2009/05/13

Kościół podąża z Maryją

Matka Boska jest ważnym punktem odniesienia dla katolickiego świata. Znacząca rola Maryi widoczna była już u zarania Kościoła Apostolskiego, wzmocniła się w okresach dyskusji i herezji chrystologicznych i eklezjologicznych, utrzymywała się niewzruszenie w kryzysach, które doprowadziły do podziałów Kościoła.

Od Ojców Kościoła po wielkich teologów wszystkich epok, tradycja i myśl Kościoła przedstawiają nam najlepsze i najpiękniejsze racje, dla których uznajemy Maryję za nienaruszalną część bogatej spuścizny duchowej Kościoła. Z drugiej strony, pobożność ludowa i prosta religijność ludu Bożego, przez swoją żywotność, nieustannie potwierdza niezwykłą bliskość Maryi z Kościołem, z chrześcijanami i, w pewnym sensie, z całą ludzkością.

W tym samym duchu bogate magisterium papieskie, pochodzące zarówno z dalekiej przeszłości, jak i z przeszłości nieodległej oraz czasów współczesnych, obfituje w dokumenty, których podmiotem była Dziewica Maryja oraz Jej rola w życiu Kościoła i Jego wyznawców. Obecnie staje się coraz bardziej oczywiste, że pobożność maryjna to brama i droga ku wierze chrześcijańskiej, gdyż ukazuje ona bardzo prostą i bardzo czystą duchowość, będącą warunkiem

przyjęcia przez ludzkie serce boskich wyznań.

Nie dziwi więc, że tak wielu świętych było gorliwymi wyznawcami Matki Boskiej; nie dziwi także, że Kościół staje się odporny na wszelkie nieszczęścia i przeciwności, kiedy jego wierni są czcicielami Maryi. Trudno nie wspomnieć tu o osobach o silnej wierze i wyjątkowym życiowym świadectwie: pastuszkach z Fatimy czy papieżu Janie Pawle II, którzy zdecydowanie określali się jako słudzy Maryi.

Kościół w Portugalii i na świecie musi dostrzec tę rzeczywistość, gdyż jej pomijanie grozi pozbawieniem się jednego z najpotężniejszych środków ewangelizacji. Świadczy o tym wielka liczba ruchów maryjnych, które działają w ewangelizacyjnej przestrzeni Kościoła oraz niezliczone przejawy pobożności i wiary chrześcijańskiej, nasilające się w maju.

Pielgrzymka do Sanktuarium Fatimskiego w dniach 12 i 13 maja oraz wizyta figury Maryi z Kaplicy Objawień na obchodach pięćdziesiątej rocznicy odsłonięcia pomnika Chrystusa Króla to dwa wielkie wydarzenia ewangelizacyjne, prowadzone opiekuńczą ręką Matki Boskiej. Kościół wzmocniony w swojej wierze, posadowionej w Jezusie Chrystusie, Synu Maryi!

Ks. Virgílio Antunes, rektor

Franciszek Marto patronem akolitów w Portugalii

1 maja podczas mszy świętej odprawianej w kościele Trójcy Przenajświętszej, biskup pomocniczy Lizbony i Przewodniczący Komisji Episkopatu ds. Liturgii - Anacieto Cordeiro Gonçalves Oliveira ogłosił tysiącom zgromadzonych tam akolitów dobrą nowinę: pastuszek z Fatimy - błogosławiony Franciszek Marto, znany ze swojej wielkiej miłości do Eucharystii, zostanie ogłoszony przez Konferencję Episkopatu Portugalii patronem akolitów w tym kraju.

Liczna grupa akolitów (ponad cztery tysiące pięćset osób wraz z rodzinami), która uczestniczyła w Narodowej Pielgrzymce Akolitów do Fatimy przyjęła tę wiadomość z ogromnym entuzjazmem, a wystąpienie biskupa zostało przerwane długimi oklaskami.

Wszyscy uczestnicy uroczystości otrzymali ulotkę ze zdjęciem pastuszka i modlitwą, ułożoną specjalnie na tę okazję i odmówioną przez zgromadzonych.

Przypominamy, że 11 czerwca 2008 roku - w 100. rocznicę urodzin błogosławionego pastuszka - Sanktuarium Fatimskie rozpoczęło trwające cały rok obchody, upamiętniające życie i świadectwo Franciszka Marto.

Zakończą się one w czerwcu 2009 roku.

Figura Matki Boskiej Fatimskiej nawiedzi do Lizbonę i Almady

16 i 17 maja 2009 roku figura Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy, która znajduje się w Kaplicy Objawień, opuści Sanktuarium. Uda się do Lizbony i Almady, aby uczestniczyć w obchodach pięćdziesiątej rocznicy Sanktuarium Chrystusa Króla w Almady, w diecezji Setubal.

Figura opuści Kaplicę Objawień po raz dziesiąty; przy tej okazji warto przypomnieć, że szósta podróż tej figury związana była właśnie z inauguracją pomnika Chrystusa Króla 17 maja 1959 roku. Zostało wtedy również dokonane poświęcenie Portugalii Sercom Jezusa i Maryi.

Rektor Sanktuarium Chrystusa Króla ogłosił, że program majowych obchodów rocznicowych będzie „bogaty i urozmaicony”; znajdzie się w nim m.in. narodowy konkurs dla dzieci, młodzieży i dorosłych w dziedzinach rzeźby, malarstwa, fotografii i poezji na temat

„Jezus Chrystus: Człowiek Pokoju”, publikacja dwóch książek poświęconych Chrystusowi Królowi oraz wiele innych wydarzeń.

O wizycie figury fatimskiej w Sanktuarium Chrystusa Króla ksiądz Sezinando Alberto powiedział: „Powtórzmy gest, który miał miejsce 50 lat temu” i dodał: „Figura przyjedzie do Lizbony 16 maja, kiedy to odbędzie się uroczysta Eucharystia na Praça do Comércio (na Placu Handlowym – jednym z głównych placów Lizbony, przyp. tłum.). Tego samego popołudnia popłynie ona statkiem Marynarki Portugalskiej do Almady. W Almady zostanie umieszczona w kościele parafialnym na nocną adorację. Rano 17 maja figura zostanie przeniesiona do Sanktuarium Chrystusa Króla w procesji i będzie obecna podczas uroczystości rocznicowych o 16.00, w których uczestniczyć będą biskupi portugalscy”.

Podróże figury Matki Boskiej Fatimskiej z Kaplicy Objawień

Figura Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy opuszcza Kaplicę Objawień tylko przy wyjątkowych okazjach.

Pierwsza podróż figury Matki Boskiej Fatimskiej z Kaplicy Objawień odbyła się w dniach 7-13 kwietnia 1942 roku w związku z zamknięciem kongresu zorganizowanego

przez Narodową Radę Żeńskiej Młodzieży Katolickiej w Lizbonie.

Druga podróż miała miejsce w 1946 roku z okazji 300. rocznicy ogłoszenia Matki Boskiej Niepokalanemu Sercu Maryi. Figura opuściła Sanktuarium w Fatimie rano 22 listopada i powróciła 24 grudnia, po odbyciu pielgrzymki przez portugalskie regiony Estremadury i Ribatejo.

Trzecia podróż trwała od października 1947 do stycznia 1948 roku. Figura pielgrzymowała wówczas przez Alentejo i Algarve, przekraczając granicę portugalsko-hispańską dwa razy: w Elvas - Badajoz oraz w Vila Real de Santo António.

Między 22 maja a 2 czerwca 1948 roku z okazji Diecezjalnego Kongresu Maryjnego w Madrycie figura z Kaplicy Objawień odbyła swoją **czwartą** podróż, podczas której odwiedziła stolicę Hiszpanii oraz inne miejscowości.

Od 9 czerwca do 13 sierpnia 1951 roku miała miejsce **piąta** podróż; tym razem figura przebywała we wszystkich parafiach diecezji Leiria.

17 maja 1959 roku figura udała się do Lizbony i Almady na inaugurację pomnika Chrystusa Króla. Była to jej **szósta** podróż.

Siódma pielgrzymkę z Sanktuarium w Cova da Iria figura odbyła na prośbę papieża Jana Pawła II. 24 marca 1984 roku została ona zawieszona do Rzymu. Następnego dnia podczas ceremonii na Placu

św. Piotra, której przewodniczył Jan Paweł II, zostało dokonane poświęcenie świata Niepokalanemu Sercu Maryi. Tego samego dnia (25 marca 1984 roku) Jan Paweł II wręczył ówczesnemu ordynariuszowi diecezji Leiria-Fatima biskupowi Alberto Cosme do Amaral (zmarłemu 7 października 2005 roku) kulę, która została wystrzelona do papieża podczas zamachu 13 maja 1981 roku. Pocisk umieszczono w koronie figury Matki Boskiej Fatimskiej, ofiarowanej Dziewicy Maryi przez kobiety portugalskie 13 października 1942 roku.

Ósma podróż 8 października 2000 roku figura powróciła na Plac św. Piotra w Watykanie. Przed figurą Matki Boskiej Fatimskiej Jego Świątobliwość papież Jan Paweł II - w łączności z episkopatami całego świata, w obecności 1500 biskupów oraz tysięcy wiernych i pielgrzymów - zawierzył Przenajświętszej Dziewicy nowe Milenium.

Dziewiąta podróż Figura z Kaplicy Objawień została zawieszona do Lizbony 12 listopada 2005 roku, kiedy to Matce Boskiej Fatimskiej poświęcono stolicę Portugalii. Po procesji ze świecami i z figurą, w której - wg oficjalnych statystyk - uczestniczyło pół miliona osób dokonano aktu poświęcenia. Była to jedna z inicjatyw, stanowiących część obchodów towarzyszących Międzynarodowemu Kongresowi Nowej Ewangelizacji, który odbył się w Lizbonie w dniach 5-13 listopada 2005 roku.

Relikwie świętej Małgorzaty Alacoque w Portugalii

Podczas uroczystości upamiętniających 50. rocznicę odsłonięcia pomnika Chrystusa Króla, obok figury Matki Boskiej Fatimskiej, obecne będą także relikwie świętej Małgorzaty Alacoque z Paray-le-Monial we Francji.

Relikwie, które nawiedzą portugalskie diecezje

przybędą również do diecezji Leiria-Fatima. Będą wystawione w Bazylice Matki Boskiej Różańcowej w Sanktuarium Fatimskim w dniach 21 i 22 maja.

Małgorzata Maria Alacoque to francuska święta związana z żarliwym kultem Najświętszego Serca Jezusowego.

Obchody 25. rocznicy poświęcenia świata Niepokalanemu Sercu Maryi w Fatimie

Pod Twoją obronę uciekamy się, Święta Boża Rodzicielko!

Wzruszenie i radość malowały się na twarzach pielgrzymów, którzy rano 25 marca w Fatimie uczestniczyli w odnowieniu poświęcenia świata Niepokalanemu Sercu Maryi. Uroczystość odbyła się dokładnie 25 lat po przewiezieniu figury Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy do Watykanu, na prośbę papieża Jana Pawła II dla dokonania aktu zawierzenia Matce Bożej, w łączności z wszystkimi biskupami świata.

Odnowienie aktu poświęcenia odbyło się w Kaplicy Objawień, po Eucharystii sprawowanej w kościele Trójcy Przenajświętszej. Obecnych było ponad tysiąc pielgrzymów.

Uroczystości przewodniczył ordynariusz diecezji Leiria-Fatima bp António Marto w towarzystwie biskupa emeryta tej diecezji Serafima Ferreira e Silva i dwudziestu kapłanów. Biskup zwrócił się ku figurze Matki Boskiej i używając tych samych słów, które Jan Paweł II wypowiedział w 1984 roku, poświęcił świat Dziewicy Maryi.

Jednym głosem pielgrzymi i księża obecni w Kaplicy przyłączyli się do biskupa diecezji Leiria - Fatima. Wszyscy zgromadzeni modlili się na kolanach do Matki Boskiej, śledząc tekst rozdawany pątnikom tego dnia w formie ulotki upamiętniającej wydarzenie.

„Niech jeszcze raz objawi się w dziejach świata nieskończona zbawcza potęga

Odkupienia: potęga Miłości miłosiernej! Niech powstrzyma zło! Niech przetworzy sumienia! Niech w Sercu Twym Niepokalanym odsoni się dla wszystkich światło Nadziei!” to słowa kończące poświęcenie, dokładnie takie same jakie zostały wypowiedziane na Placu św. Piotra 25 marca 1984 roku.

Po tym wzruszającym i uroczystym momencie zabrzmiała na Placu w Sanktuarium pieśń „Totus tuus, Maria” („Cały Twój, Maryjo”) - zawołanie Jana Pawła II.

25 marca 1984

25 marca 1984 roku na Placu św. Piotra w Rzymie miało miejsce poświęcenie świata Niepokalanemu Sercu Maryi. Papież Jan Paweł II poprosił, aby podczas tego wydarzenia w Watykanie obecna była figura Matki Boskiej Fatimskiej czczona w Kaplicy Objawień. Przed tą figurą papież powtórzył akt zawierzenia, którego po raz pierwszy dokonał w Fatimie 13 maja 1982 roku.

W „L'Osservatore Romano” z 1 kwietnia 1984 roku (wydanie w języku portugalskim) znajdujemy relację z pobytu figury w Stolicy Apostolskiej. 24 marca biskup Cosme do Amaral - ordynariusz diecezji Leiria, przywiózł figurę bezpośrednio z Kaplicy Objawień w Fatimie do Watykanu. Ceremonia powitalna odbyła się na Dziedzińcu św. Damazego, a następnie figurę przeniesiono w procesji do Kaplicy Paulińskiej w Pałacu Apostolskim, gdzie przebywała do godz. 21.00; w tym czasie hołd oddało jej wielu wiernych.

O 21.00 figurę umieszczono w prywatnych apartamentach papieskich. Odbywająca się następnego ranka uroczystość Jubileuszu Rodzin rozpoczęła się od procesyjnego wniesienia wizerunku Matki Boskiej Fatimskiej na Plac św. Piotra. Po powitaniu pielgrzymów przez papieża oraz po liturgii Słowa, Ojciec Święty wygłosił homilię. Na zakończenie uroczystości, w porze odmawiania modlitwy Anioł Pański, Jan Paweł II odczytał u stóp figury akt poświęcenia świata i ludów.

Oto kilka słów z tego doniosłego aktu: „Zawierając Ci, o Matko, świat, wszystkich ludzi i wszystkie ludy, zawierzamy Ci także samo to poświęcenie za świat, składając je w Twym macierzyńskim Sercu.

O Serce Niepokalane! Pomóż przewyciężyć grozę zła, które tak łatwo zakorzenia się w sercach współczesnych ludzi - zła, które w swych niewymiernych skutkach ciąży już nad naszą współczesnością i zdaje się zamykać drogi ku przyszłości!”

Zwiedzanie wystaw w Sanktuarium Fatimskim

Sanktuarium Matki Boskiej Różańcowej w Fatimie w Portugalii proponuje pielgrzymom i turystom odwiedzającym to miejsce, wystawy łączące wartości religijne i kulturowe.

W tym wydaniu naszego biuletynu przedstawiamy i zapraszamy do zwiedzania dwóch stałych przestrzeni muzealnych Sanktuarium oraz wystaw czasowych, które są tu organizowane.

Wystawy stałe

„FATIMA ŚWIATŁO I POKÓJ”

Wystawa stała „Fatima Światło i Pokój” została otwarta w sierpniu 2002 roku. Mieści się ona w budynku Rektoratu Sanktuarium. Na wystawie prezentowana jest korona, którą figura nosi wyłącznie w dniu wielkich uroczystości i przy innych wyjątkowych okazjach.

Na wystawie pokazano również wiele innych klejnotów i przedmiotów podarowanych Matce Boskiej w Jej Sanktuarium oraz podczas podróży Figury Pielgrzymującej po świecie.

Zgromadzono tu tysiące przedmiotów, małych i dużych, bardzo kosztownych i mniej wartościowych; wszystkie one mają jedną wspólną cechę - zostały podarowane przez ludzi: znanych lub anonimowych, osoby lub grupy, ważne osobistości lub zwykłych ludzi. Najważniejsze jest to, że każdy przedmiot opowiada historię życia ofiarodawcy, znaną tylko jemu oraz Bogu.

„DOM – MUZEUM W ALJUSTREL”

Dom – Muzeum we wsi Aljustrel znajduje się obok domu, w którym urodziła się widząca Łucja i około 200 metrów od domu błogosławionych pastuszków Franciszka i Hiacynty.

Pierwotny budynek powstał prawdopodobnie w XVII wieku. Obecnie jest on własnością Sanktuarium Fatimskiego, a od sierpnia 1992 roku mieści się w nim muzeum, którego celem jest ukazanie zwiedzającym życie

miejskowej społeczności w dawnych czasach.

Naczynia kuchenne i przedmioty życia codziennego, ubrania, przybory krawieckie i meble z epoki pokazują prostotę bytowania miejscowych górali, którzy na początku XX wieku żyli z codziennej pracy na roli.

Wystawy czasowe

Wstęp na wystawy czasowe w Sanktuarium Fatimskim jest bezpłatny; mieszczą się one w różnych miejscach w podziemnej części kościoła Trójcy Przenajświętszej.

„FATIMA NA ŚWIECIE”

Wystawę tę zainaugurowano w październiku 2007 w atrium Centrum Pastoralnego Pawła VI. Prezentuje ona zdjęcia sanktuariów, kościołów i kaplic poświęconych Matce Boskiej Fatimskiej na świecie. Obecnie wystawę można oglądać w pomieszczeniach przylegających do kościoła Trójcy Przenajświętszej (w Sali św. Augustyna).

Kontynuacją projektu, którego celem jest upowszechnienie znajomości o miejscach kultu Matki Boskiej Fatimskiej, jest wydanie przez Sanktuarium w Fatimie w lutym 2009 roku katalogu wystawy, uzupełnionego nowymi informacjami. Znajdziemy w nim opisy (po portugalsku i angielsku) 101 sanktuariów,

katedr, kościołów i kaplic poświęconych Matce Boskiej Fatimskiej na pięciu kontynentach.

„FRANCISZEK, PRZYJACIEL «JEZUSA UKRYTEGO»”

Na początku 2008 roku, w ramach przygotowań do Pielgrzymki Dzieci do Fatimy zaproponowano dzieciom i młodzieży, uczestniczącym w katechezach i akcji „Zajęcia w czasie wolnym” (port. skrót: ATL), wzięcie udziału w konkursie na teks (pisany odręcznie) lub rysunek, zatytułowany „Franciszek, przyjaciel «Jezusa ukrytego!»”

Większość dzieci zdecydowała się wykonać prace plastyczne. Na konkurs wpłynęły 984 prace z całego kraju. Od 9 czerwca najlepsze rysunki są wystawione w jednym z pomieszczeń przylegających do kościoła Trójcy Przenajświętszej (piętro -1).

„DROGA ŚWIATŁA”

Zainaugurowana 2 czerwca 2008 roku Droga Światła (Via Lucis) to dar dla Sanktuarium Fatimskiego od katolickiego ruchu świeckich z Włoch „Świadkowie Zmartwychwstania”. Droga Światła znajduje się w atrium między kaplicami Zmartwychwstania i Najświętszego Sakramentu w Strefie Pojednania w kościele Trójcy Przenajświętszej.

Składa się z czterestu obrazów, których autorem jest włoski artysta Vanni Rinaldi. Prace przedstawiają Tajemnicę Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa od momentu powstania z martwych do dnia Pięćdziesiątnicy, w którym Zmartwychwstały zesłał na uczniów Ducha Świętego.

„KAROL WOJTYŁA - WIARA, DROGA, PRZYJAŹŃ. WYPRAWY Z PRZYJACIÓŁMI”

13 lutego 2009 roku biskup diecezji Leiria-Fatima Antonio Marto i Pani Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Portugalii Katarzyna Skórzyńska dokonali w Sanktuarium w Fatimie otwarcia wystawy fotograficznej „Karol Wojtyła - wiara, droga, przyjaźń. Wyprawy z przyjaciółmi (1952 - 1954)”.

Ekspozycja fotograficzna podzielona jest na cztery działy, które pokazują cztery rodzaje wypraw grupy „Środowisko” - grupy modlitwy i refleksji, której członkiem był Karol Wojtyła w czasach, kiedy był odpowiedzialny za duszpasterstwo akademickie w Krakowie. Fotografie pochodzą z lat 1952 - 1954.

„To dla nas dar, radość i zaszczyt móc korzystać z bogactwa tej wystawy” powiedział bp António Marto. Ekspozycję można zwiedzać w sali obok Kaplicy Wierzytwej Adoracji w podziemiach kościoła Trójcy Przenajświętszej do czerwca 2009.

Franciszek i Hiacynta odwiedzają sanktuarium fatimskie w S. Vittorino Romano

Bardzo uroczyste obchodzono w sanktuarium w S. Vittorio Romano we Włoszech liturgiczne wspomnienie błogosławionych z Fatimy (20 lutego). To trzydniowe święto z dnia na dzień gromadziło coraz więcej wiernych.

Najważniejszym momentem uroczystości w dniu 21 lutego było przybycie wizerunków błogosławionych pastuszków Franciszka i Hiacynty. Sprowadzono je dzięki staraniom Diecezjalnego Wydziału ds. Koordynacji Misji Maryjnych Ruchu Orędzia Fatimskiego diecezji Sabina i Poggio Mirteto, któremu w tym miejscu serdecznie dziękujemy. Rektor sanktuarium przywitał figury pastuszków. Następnie umieszczono je na złożonym feretronie i wniesiono do poświęconej im kaplicy na powitalną modlitwę.

Stamtąd czterej wolontariusze przenieśli figury na ramionach do sanktuarium. Uczestnicy procesji byli bardzo wzruszeni,

kiedy siostry oblaki od Maryi Dziewicy Fatimskiej zaśpiewały wraz z wiernymi pieśń „Ave Fatima”...

Figury dotarły do sanktuarium i ustawiono je u stóp posągu Matki Boskiej. Wtedy uroczyste otwarto relikwiarz. Zgromadzeni przyjęli to z entuzjazmem i wzruszeniem. Następnie odmówiono modlitwę różańcową i odprawiono mszę świętą. Na zakończenie wierni mogli ucałować relikwie.

Piękne słońce i wiosenna aura powitały w niedzielę 22 lutego wszystkich, którzy przybyli na mszę i pozostali na modlitwie przed figurami Matki Boskiej oraz Jej wybrańców. Na zakończenie uroczystości w Sanktuarium, wice-rektor ks. Vincenzo pobłogosławił relikwiami pastuszków fatimskich licznie zgromadzone przy ołtarzu dzieci, które przybyły tu ze swoimi rodzinami.

Potem wierni, którzy wypełniali sanktuarium (jak to zawsze ma miejsce przy okazji ważnych uroczystości), przy wtorze pieśni maryjnych przeszli z figurami i relikwiami błogosławionych Franciszka i Hiacynty do poświęconej im kaplicy. Pożegnano ich w tym samym miejscu, w którym dzień wcześniej odbyło się powitanie.

Był to krótki, ale intensywny czas spędzony z dwojgiem wybrańców Maryi, tak jak krótkie i intensywne było ich życie na ziemi.

I my dzisiaj, jak błogosławieni Franciszek i Hiacynta Marto, jesteśmy stale wzywani przez Panią z Nieba, byśmy naszym życiem odpowiadali na Jej zaproszenie, a orędzie fatimskie pozostało - jak powiedział papież Jan Paweł II - „wiecznie żywe, aby oświetlać drogę ludzkości”.

Ks. Giovanni Mannini, OMV
Rektor sanktuarium w S. Vittorino Romano - Włochy

Sanktuarium Matki Boskiej w Vallioor, w Indiach

„Nazywam się ks. A.J. Camilius, jestem proboszczem sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej w Vallioor na południu Indii. Nasza parafia liczy około 500 rodzin i wszyscy są wiernymi czcicielami Matki Boskiej z Fatimy”. Tak brzmiał początek pierwszego listu, jaki książd Camilius skierował do Redakcji międzynarodowego kwartalnika „Fatima Luz i Paz” („Fatima Światło i Pokój”).

W kolejnym liście ks. Camilius opisywał tegoroczne obchody Świąt Wielkanocnych w sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej w Indiach: „Wszystkiego najlepszego z okazji Świąt Wielkiej Nocy! Liturgiczne obchody Wielkiego Tygodnia przebiegły dobrze i uczestniczyło w nich bardzo wielu wiernych. Chcąc okazać chrześcijańskie miłosierdzie nasi parafianie przygotowali na Niedzielę Wielkanocną wielki, wspólny posiłek (agape)”.

Abymy poznać historię tego sanktuarium, proboszcz zaprasza nas do odwiedzenia strony internetowej www.fatimavallioor.com, gdzie czytamy:

„Historia tego miejsca sięga 1914 roku. Znajdowała się tu niewielka kaplica poświęcona Archaniołowi Michałowi. W 1965 roku została ona wydzielona do parafii Panagudii włączona do parafii Nanguneri, w której pracował - pozostający w naszej wdzięcznej pamięci - misjonarz ks. Antony S. Fernando. Jego serce płonęło żarem i entuzjazmem orędzia fatimskiego, które pragnął głosić i rozpowszechnić. Chciał wlać w ludzkie serca fatimskie przesłanie miłości. Rozpoczął w tej intencji nowennę do Matki Boskiej Fatimskiej. Maryja w swej dobroci odpowiedziała na jego modlitwy. W 1965 roku wikariusz generalny diecezji Tuticorin prałat Stephen Das położył kamień węgielny

pod budowę sanktuarium w Vallioor. Realizacji projektu towarzyszyły liczne trudności. Donacje od ludzi o wielkim sercu pozwoliły na kupno nowych gruntów. Obecnie teren sanktuarium to 22 hektary ziemi, obsadzonej dającymi cień drzewami”.

W Vallioor prowadzone są różne działania duszpasterskie pod wspólnym hasłem „Wiara: żywa i wspólna”. Akty liturgiczne i duszpasterskie planowane są corocznie pod kątem edukacyjnym.

Leopoldina Simões

Po Wielkanocy obchody fatimskie w Luksemburgu

Święta Wielkanocne obchodzono w 18 społecznościach emigrantów, mówiących językiem portugalskim w Wielkim Księstwie Luksemburga. Od Niedzieli Palmowej do Niedzieli Wielkanocnej księża - misjonarze, zakonnice i świeccy współpracownicy Kościoła przemierzali kolejne regiony, miasta i najodleglejsze wsie, aby rodzinom emigrantów nie zabrakło Eucharystii, sakramentu pojednania oraz nabożeństw Triduum Paschalnego w języku ojczystym.

Wiele radości przynosiły spotkania z katolickimi wspólnotami ludzi pochodzących z Portugalii, Brazylii oraz Wysp Zielonego Przylądka, które gromadziły się, aby słuchać lektury Pisma, świętować Zmartwychwstanie Pańskie, wzrastać w Wierze i Miłości; jednoczył ich wspólny język i poczucie braterstwa. W niektórych miasteczkach i miastach społeczności posługujące się językiem portugalskim przyłączyły się do katolików włoskich, francuskich i luksemburskich, uczestnicząc w liturgii brzmiącej jak kulturowa symfonia. Wiele osób podkreśla, że było to dobre dla parafii, gdyż nastąpiło w nich wzmocnienie więzi międzykulturowych i międzykulturowych.

Po zakończeniu obchodów Świąt Wielkanocnych rozpoczęto przygotowania do innej, ważnej uroczystości. Mowa o największym pod względem liczby wiernych wydarzeniu religijnym w Luksemburgu. Uczestniczą w nim, zjednoczone w wierze, pielgrzymowaniu

i przynależności kulturowej różne emigracyjne wspólnoty języka portugalskiego oraz wszyscy ci, którzy poprzez chrzest należą do wielkiej rodziny chrześcijańskiej. Społeczności: portugalska, brazylijska i z Wysp Zielonego Przylądka wraz z kościołem miejscowym oraz różnymi organizacjami wspomagającymi prowadzą ostatnie przygotowania do międzynarodowej pielgrzymki do sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej w Witz w Luksemburgu. Już od prawie czterdziestu lat odbywa się ona w dniu Święta Wniebowstąpienia, które w tym roku przypada 21 maja. W wielu portugalskich wspólnotach katolickich z roku na rok wzrasta liczba osób zainteresowanych pielgrzymowaniem pieszym, które jest tak ważne w tradycyjnej pobożności ludowej.

W tym roku do przewodniczenia pielgrzymce, będącej jednym z największych zgromadzeń Portugalczyków w Europie Środkowej, został zaproszony biskup diecezji Guarda - Manuel da Rocha Felício, duszpasterz regionu, z którego pochodzi wielu portugalskich emigrantów żyjących nie tylko w Wielkim Księstwie Luksemburga, ale także w innych częściach Europy i świata.

Bardzo istotne jest, aby Portugalia i Kościół w tym kraju były poinformowane o ważnych i dobrych działaniach naszych emigrantów na świecie. Fatima jest siłą, która pobudza ich do aktywności i pomaga w integracji.

Ks. Rui Pedro CS, Luksemburg

Figura Matki Boskiej Fatimskiej darem dla arcybiskupa Pizy

Od 28 września do 6 października 2008 roku w parafii św. Józefa we włoskiej miejscowości Pontedera (diecezja Piza) odbywały się uroczystości ku chwale Matki Boskiej. W parafii tej czczona jest Maryja Boskiego Wspomożenia.

W czasie trwających tygodni uroczystości Maryja była przedstawiana i wielbiona, jako wzór żony i matki, ale także kobieta posłuszna i umiejąca słuchać, kobieta, która mówi „tak”, kobieta pokoju i ta, która jest z nami, w szczególności sposób w chwilach utraty wiary.

28 września metropolita diecezji Piza - arcybiskup Giovanni Paolo Benotto celebrował Eucharystię rozpoczynającą maryjne obchody.

Po mszy świętej Jego Ekscelencja otrzymał w darze figurę Matki Boskiej Fatimskiej, pobłogosławioną w Sanktuarium w Fatimie. Przywiozła ją z Portugalii młoda osoba - żarliwa czcicielka Niepokalanego Serca

Maryi i członkini Ruchu „Rodzina Niepokalanego Serca Maryi”.

Podczas wręczenia figury obecni byli także: ksiądz z miejscowej parafii Giulio Giannini, sekretarz biskupa Pizy ks. Marco Formica oraz kilku seminarzystów.

Była to bardzo wzruszająca chwila. Arcybiskup wyraził swoją radość z otrzymania przepięknego wizerunku Matki Boskiej, podziękował i powiedział, że była to dla niego

ogromna niespodzianka. Podkreślił również, że figura pochodzi z miejsca o wielkiej duchowości, gdzie Matka Boska zstąpiła z Nieba, aby prosić swoje dzieci o modlitwę różańcową, o pokutę, poświęcenie i nabożeństwo do Jej Niepokalanego Serca.

Tej nocy Matka Boska zechciała dotknąć serc swoich dzieci, zechciała zostawić w tych sercach

swój ślad.

Matko z Nieba, chroń zawsze i służ macierzyńską pomocą biskupowi Benotto, całej diecezji Pizy oraz seminarium duchownemu. Przygotuj tych młodzieńców, aby stali się świętymi kapłanami!

Matka Boża, tam gdzie się pojawia, zawsze zostawia ślad światła w naszych sercach. Dziękuję Matko Boska!

Alessandra Bimbi, Włochy

Od 1966 w Mont-Roland we Francji odbywa się doroczna pielgrzymka

„Nawróćmy się, jak święty Paweł” to temat wybrany przez komisję organizacyjną wielkiej pielgrzymki ku chwale Matki Boskiej Fatimskiej, która odbywa się w dniach 9 i 10 maja w sanktuarium w Mont-Roland, niedaleko miasta Dole we Francji.

To wielkie religijne wydarzenie organizowane jest zawsze w drugi weekend maja. (...) Pierwsza pielgrzymka ku czci Matki Boskiej Fatimskiej miała miejsce w drugą niedzielę maja 1966 roku; uczestniczyło w niej około 40 pielgrzymów.

W 1968 roku, już w obecności czterystu patników, biskup Flusin - ówczesny

ordynariusz diecezji S. Claude (Jura) przybył do Sanktuarium, aby pobłogosławić figurę Matki Boskiej Fatimskiej, która do dziś się tu znajduje.

Pielgrzymka w Mont-Roland jest obecnie jedną z największych pielgrzymek organizowanych we Francji; bierze w niej udział od 16 do 20 tysięcy osób, pochodzących z północnego wschodu Francji, a także z sąsiednich państw: Szwajcarii, Niemiec, Luksemburga i Belgii.

Przybywają tu, aby okazać swą wiarę oraz miłość do Matki z Nieba i Naszej Matki, a także spędzić ten dzień z rodziną, bliskimi i przyjaciółmi.

Joaquim da Costa Ferreira, Besançon

Matka Boska Fatimska w Hammamet w Tunezji

19 października 2008 roku do kościoła parafialnego w Hammamet w Tunezji uroczystość wprowadzono i ukoronowano figurę Matki Boskiej Fatimskiej, podarowaną przez księdza Ludwika Kondora z Sekretariatu ds. Pastuszków. Kościół otrzymał także kapliczkę wykonaną specjalnie dla nowej figury.

Wzruszającej uroczystości przewodniczył biskup Tunisu Maroun Lahham, koncelebrował ksiądz Moise Koumakpai.

Podczas Eucharystii z intronizacją figury Matki Boskiej Fatimskiej do pierwszej komunii świętej przystąpiło siedmioro dzieci, wśród nich tunezyjski chłopiec ochrzczony dzień wcześniej.

Kościół parafialny, który dawniej był bardzo zniszczony, został starannie odnowiony. Świątynia jest zawsze otwarta i gotowa do świadczenia posług religijnych licznym turystom, którzy przybywają tu, aby korzystać z pobytów wypoczynkowych i leczniczych.

Odnowienie kościoła to efekt wytrwałości Jego Ekscelencji biskupa Tunisu oraz proboszcza z Hammamet. Dokonali oni tego dzieła na muzułmańskiej ziemi, która była dawniej centrum chrześcijaństwa w Afryce Północnej. Teraz musi się tu jeszcze odrodzić nadzieja, którą Matka Boska z pewnością pomoże wzbudzić.

Wielu dobroczyńców z Portugalii wspierało i nadal wspiera to dzieło nadziei, które odradza się na ziemi tak wielu męczenników, spośród których trzeba przede wszystkim wymienić św. Augustyna.

Wzrasta liczba dzieci na zajęciach katechetycznych, a jest to załączek wielkiej nadziei na przyszłość.

Matka Najświętsza z pewnością dokona cudu na tej ziemi - ziemi świętego Augustyna!

ksiądz Moise Moumakpai, proboszcz z Hammamet

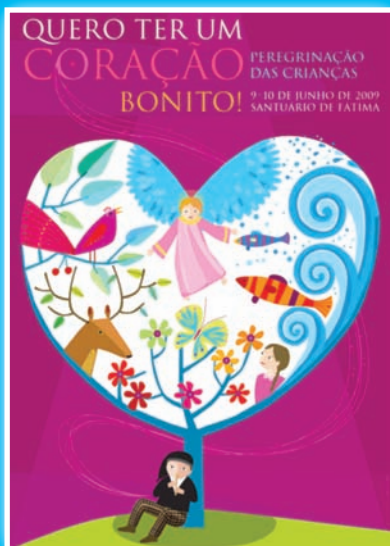

Pielgrzymka Dzieci do Fatimy

Już od 1978 roku, zawsze 9 i 10 czerwca, do Sanktuarium w Fatimie w Portugalii przybywa jedna z najbardziej wyjątkowych pielgrzymek - Pielgrzymka Dzieci. W tym roku dzieciom z całego świata prezentowany jest przykład życia widzącego z Fatimy - Franciszka Marto.

Hasło pielgrzymki, które brzmi: „CHCĘ MIEĆ PIĘKNE SERCE” nawiązuje do tematu zaproponowanego pielgrzymom na ten rok przez Sanktuarium Fatimskie: „Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą”, związanego z dziewiątym przykazaniem Bożym.

Hasło pielgrzymki dziecięcej łączy postawę, do której zwywa dziewiąte przykazanie i życie błogosławionego Franciszka Marto.

Fátima - Światło i pokój

Dyrektor: Ks. Virgílio Antunes
Edycja, Redakcja: Santuário de Nossa Senhora do Rosário de Fátima
Contribuinte n.º 500 746 699
Adres: Santuário de Fátima - Apartado 31 - 2496-908 FÁTIMA (Portugal) * Telef.: +351.249.539.600 * Fax: +351.249.539.668 * E.mail: ccs@fatima.pt - www.fatima.pt
Druk: Gráfica Almondina
Adres: Torres Novas
Depósito Legal: 210650/04
Registo: ICS 124521
ISSN: 1647-2438

Wieczysta adoracja w Fatimie

Od Niedzieli Wielkanocnej 2009 roku Kaplica Najświętszego Sakramentu, znajdująca się w podziemnej części kościoła Trójcy Przenajświętszej w Sanktuarium Matki Boskiej Różańcowej w Fatimie, będzie otwarta bez przerwy i adoracja Najświętszego Sakramentu będzie możliwa 24 godziny na dobę.

Aby uczynić bardziej widoczną łączność między Eucharystią, którą adorujemy i Eucharystią, którą sprawujemy w kaplicy Najświętszego Sakramentu raz w tygodniu zostanie odprawiona msza święta. Będzie to miało miejsce w dniu ustanowienia Eucharystii - w czwartek, o godz. 18.30; po mszy odbędzie się renowacja Najświętszego Sakramentu umieszczonego w monstrancji oraz wspólna adoracja.

W związku z wydłużeniem czasu adoracji Sanktuarium Fatimskie liczy na dalszą znaczącą współpracę już istniejących grup wolontariuszy oraz zachęca do pomocy nowe grupy, które mogą powstać w parafiach lub ruchach przykościelnych związanych z duchowością. Czekamy także na indywidualne osoby świeckie, które chciałyby poświęcić Panu kilka godzin w ciągu dnia lub nocy.

W ciągu dnia adoracja Najświętszego Sakramentu będzie prowadzona nieustannie

przez Siostry Odkupicielki Matki Boskiej Bolesnej z Fatimy - zgromadzenie powołane do życia przez księdza kanonika Manuela Nunes Formigão, jako odpowiedź na prośby o odkupienie wypowiedziane do pastuszków przez Matkę Boską i Anioła.

Wg słów rektora Sanktuarium Fatimskiego ks. Virgílio Antunesa, który zawierzył tę inicjatywę Matce Boskiej oraz błogosławionym Franciszkowi i Hiacyncie Marto, wydłużenie czasu adoracji jest podyktowane rosnącą pobożnością wiernych i pragnieniem wieczystej adoracji Najświętszego Sakramentu. „Mamy nadzieję, że adoracja w Sanktuarium w Fatimie stworzy okazję do wielkiego odnowienia wiary chrześcijańskiej, którą wyznajemy i w której żyjemy” stwierdził.

Od 2009 roku - bezpłatna prenumerata!

Biuletyn „Fatima Luz e Paz” („Fatima Światło i Pokój”) powstał 13 maja 2004 roku. Jego celem jest zjednoczenie w atmosferze wiary i dialogu oddanych czcicieli Matki Boskiej Różańcowej z Fatimy na świecie.

Od początku ten międzynarodowy biuletyn - wydawany po portugalsku, niemiecku, hiszpańsku, francusku, angielsku, włosku i polsku - pokrywał koszty redagowania, wydawania i wysyłki na cały świat: do sanktuariów, kościołów, parafii, ruchów kościelnych itp. pod wezwaniem Matki Boskiej. A jest ich wiele!

Po ukazaniu się pierwszych numerów, w odpowiedzi na prośby pielgrzymów indywidualnych (szczególnie tych, którzy spotkali się z tym wydawnictwem tu - w Sanktuarium Fatimskim) umożliwiono płatną prenumeratę dla osób prywatnych.

Po upływie prawie sześciu lat Sanktuarium Fatimskie, jako wyraz podziękowania za wszystkie informacje o ożywieniu wiary i pobożności otrzymane przez ten czas, postanowiło, że biuletyn „Fatima Luz e Paz” będzie rozsyłany bezpłatnie do wszystkich prenumeratorów, którzy będą sobie tego życzyli.

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy zaoferowali pomoc w finansowaniu kosztów tej publikacji. Wszyscy darczyńcy, którzy zwrócą się do nas otrzymają drogą pocztową przekaz na darowiznę z odpowiednimi danymi fiskalnymi.

Bądźmy w kontakcie!

Zespół Redakcyjny „Fatima Luz e Paz”

FATIMA ŚWIATŁO I POKÓJ - PRZEDŁUŻENIE / NOWE PRENUMARATY

BEZPŁATNA PRENUMERATA ROCZNA = 4 NUMERY

Wyślij swoje zamówienie na subskrypcję na adres: assinaturas@fatima-santuario.pt

Zaznacz język, w jakim chcesz otrzymywać czasopismo:

niemiecki , hiszpański , francuski , angielski , włoski , polski , portugalski

Dla zainteresowanych darowizną na wsparcie publikacji

Przelew bankowy krajowy (Millenium BCP) NIB: 0033 0000 50032983248 05

Przelew bankowy międzynarodowy IBAN: PT50 0033 0000 5003 2983 2480 5 BIC/SWIFT:

BCOMPTPL / Czek lub przekaz pocztowy: Santuario de Nossa Senhora de Fatima,

Apartado 31, 2496 908 Fatima Portugal

Pomóż nam rozpowszechnić orędzie Matki Boskiej poprzez czasopismo „Fatima Światło i Pokój”!

Stulecie urodzin błogosławionego Franciszka Marto

Franciszek Marto: świeca, którą zapalił Bóg

Siostra Łucja w czwartym wspomnieniu o swoim kuzynie Franciszku napisała: „Kiedy w 7. roku życia zaczęłam paść moją trzodę, wydawał się być obojętny. Przychodził wieczorem ze swoją siostrzyczką, aby czekać na mnie, ale wydawało się, że robi to raczej, żeby jej sprawić radość aniżeli z przyjaźni do mnie. Czekali na mnie na podwórzu domu moich Rodziców. I kiedy Hiacynta biegła mi na spotkanie, gdy tylko usłyszała dzwoneczki owiec, on czekał na mnie siedząc na kamiennych stopniach przed drzwiami naszego domu. Potem szedł bawić się z nami na starym klepisku; wtedy czekaliśmy aż Matka Boska i aniołowie zapalą swoje lampki na niebie. Ożywiał się gdyśmy je liczyli, ale nic go bardziej nie zachwycało jak cudowny zachód i wschód słońca. Póki widać było jeszcze choć jeden promyk słońca, nie interesowało go, czy już jakaś lampka została zapalona.

- Żadna lampka nie jest tak piękna, jak ta Naszego Pana – mówił do Hiacynty, która bardziej lubiła lampkę Matki Boskiej, bo od niej - jak mawiała - nie boją oczy.

Zachwycony wodził oczyma za promieniami, które odbijały się w szybach domów sąsiednich wiosek albo w kropkach rosy na liściach drzew i zarośli, i sprawiły, że błyszczały jak gwiazdy, w jego mniemaniu, tysiąc razy piękniejsze niż te zapalone przez anioły.” (Siostra Łucja mówi o Fatimie, IV Wspomnienie, I. Charakterystyka Franciszka)

Jeszcze piękniejszy opis znajdujemy w szóstym wspomnieniu: wieczorem dzieci szły „przyglądać się, jak Matka Boska z aniołami zapala swoje lampki i umieszcza je w niebieskim oknie, aby nas oświecić” (VI Wspomnienie, 1993, nr 29).

Ojciec Święty w homilii w dniu 13 maja 2000 roku tak mówił o dwojgu pastuszkach, których beatyfikował: „Wysławiam Cię, Ojcze, że objawiłeś te rzeczy prostaczkom». Wysławianie Jezusa przybiera dziś uroczystą formę beatyfikacji dwojga pastuszków – Franciszka i Hiacynty. Przez ten obrzęd Kościół pragnie jak gdyby postawić na świeczniku

te dwie świece, które Bóg zapalił, aby oświecić ludzkość w godzinie mroku i niepokoju. Niech rozjaśniają one drogę tej niezmierzonej rzeszy pielgrzymów i wszystkich, którzy towarzyszą nam za pośrednictwem radia i telewizji. Niech tych dwoje będzie przyjaznym światłem, oświetlającym całą Portugalię, a w szczególności tę diecezję Leiria - Fatima.” (homilia papieża Jana Pawła II, 13 maja 2000, pkt. 5)

I jeszcze kilka słów o lampce oliwnej znajdującej się wśród eksponatów wystawy poświęconej Franciszkowi. W 1958 roku kolekcjoner lamp Marques Gomes odwiedził dom pastuszków Franciszka i Hiacynty. Od krewnych dzieci otrzymał lampkę, która towarzyszyła narodzinom obojga widzących i śmierci Franciszka. W zamian za to kolekcjoner ofiarował im lampę wykonaną z brązu. Po beatyfikacji pastuszków, 12 czerwca 2000 roku, pani Maria de Lourdes Marques Gomes Bazenga - córka kolekcjonera, podarowała Sanktuarium tę pierwszą, pamiątkową lampkę za słowami: „Przekazuje ten dar Matce Boskiej, aby pastuszkowie tam, w Niebie, wyprasali Boskie światło dla nas”.

I my prosimy błogosławionych Franciszka i Hiacyntę Marto o to światło.

Fatima, 4 kwietnia 2009, 90. rocznica śmierci błogosławionego Franciszka Marto

ks. Luciano Cristino

Wydział ds. Studiów i Rozpowszechniania Orędzia

Kongres „Franciszek Marto – wzrastanie dla Daru”

W dniach 18 - 20 czerwca na zakończenie obchodów stulecia urodzin błogosławionego Franciszka Marto odbędzie się w Sanktuarium w Fatimie kongres, poświęcony jego osobie i świadectwu, a także pewnym zagadnieniom związanym z duchowością dziecięcą.

Franciszek Marto, który zmarł nie ukończywszy dziesięciu lat, pozostanie z zawsze związany z historią i przesłaniem z

Fatimy, jako świadek objawień Matki Boskiej oraz ten, który bez wahania przyjął orędzie Maryi.

„Stulecie urodzin jest okazją do odbycia kongresu, który pogłębi wiedzę o tym dziecku, z uwzględnieniem wyzwań, jakie mogą się przed nami pojawiać w kwestii przeżywania wiary. Kongres pragnie również otworzyć horyzonty refleksji nad rolą dzieciństwa w kontekście duchowości chrześcijańskiej” wyjaśnia ksiądz Vitor Coutinho - kapłan z diecezji Leiria-Fatima, który przewodniczy komisji wykonawczej kongresu.

„Oprócz problematyki dotyczącej osoby Franciszka Marto i orędzia fatimskiego, zostaną poruszone różne tematy związane z dzieciństwem: muzyka, literatura, duchowość, katecheza, ochrona prawna, teologia, duszpasterstwo” stwierdza ksiądz Vitor Coutinho.

Wystawa poświęcona Franciszkowi Marto

Celem wystawy „Franciszek Marto: świeca, którą zapalił Bóg” jest upamiętnienie chłopca z Fatimy, któremu w 1917 roku objawiła się Matka Boska, a którego papież Jan Paweł II beatyfikował 13 maja 2000 roku.

Wystawę można oglądać w holu Sali św. Augustyna, w podziemiach kościoła Trójcy Przenajświętszej do 30 czerwca 2009 roku.

Niektóre przedmioty pochodzą ze zbiorów Sanktuarium Fatimskiego, inne uzyskano dzięki uprzejmości różnych instytucji religijnych. W gablotach prezentowane są między innymi nigdy wcześniej nie wystawiane relikwie związane z przeniesieniem ciała Franciszka Marto z cementarza w Fatimie do Bazyliki Matki Boskiej Różańcowej w Sanktuarium Fatimskim w 1952 roku.

Wystawę zamyka wyjątkowy eksponat: własnoręczny podpis Franciszka Marto pod słowami, jakie wypowiedział po objawieniu w lipcu 1917 roku: „Myśmy płoneli w tym świetle, które jest Bogiem i nie spaliliśmy się. Jaki jest Bóg!!! Tego nie da się powiedzieć! Ale tak, my to możemy powiedzieć”.

Wystawę otwarto 4 kwietnia 2009 roku - w 90. rocznicę śmierci błogosławionego Franciszka Marto. Uroczystości przewodniczył biskup diecezji Leiria-Fatima António Marto.

